

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดนครศรีธรรมราช

สัญลักษณ์ประจำจังหวัด

ดอกไม้ประจำจังหวัด : ดอกราชพฤกษ์ (Cassia fistula)

ต้นไม้ประจำจังหวัด : แซะ (Milletia atropurpurea)

สัตว์น้ำประจำจังหวัด : ปลาหมอ (Anabas testudineus)

นกประจำจังหวัด : นกกินปลีหางยาวเขียว (Aethopyga nipalensis)

คำขวัญท่องเที่ยวประจำจังหวัด : นครศรีธรรมราช เมืองประวัติศาสตร์ พระธาตุทองคำ ชื่นฉ่ำธรรมชาติ แร่ธาตุอุดม เครื่อง
ถมสามกษัตริย์ มากวัดมากศิลป์ ครบสิ้นกุ้งปู

คำขวัญประจำเมือง : เราชวนครฯ อยู่เมืองพระ มั่นอยู่ในสัจจะศีลธรรม กอปรกรรมดี มีมานะพากเพียร ไม่เบียดเบียนทำ
อันตรายผู้ใด

ตราประจำจังหวัด

นครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดในประเทศไทย มีประชากรมากที่สุดในภาคใต้และมีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 ของภาคใต้ (รองจากสุราษฎร์ธานี) ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 780 กิโลเมตร มีจังหวัดที่อยู่ติดกันได้แก่ สงขลา พัทลุง ตรัง กระบี่ และสุราษฎร์ธานี

ประวัติศาสตร์

นครศรีธรรมราช เป็นเมืองโบราณที่มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และศาสนา มากที่สุดเมืองหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นครศรีธรรมราชมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง มาไม่น้อยกว่า 1800 ปีมาแล้ว หลักฐานทางโบราณคดี และหลักฐานทางเอกสารที่ปรากฏในขณะนี้ยืนยันได้ว่า นครศรีธรรมราช มีกำเนิดมาแล้วตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 7 เป็นอย่างน้อย

จากประวัติศาสตร์อันยาวนานแห่งนครศรีธรรมราช สามารถประมวลได้ว่า "นครศรีธรรมราช" ได้ปรากฏชื่อในที่ต่างๆ หลายชื่อตามความรู้ความเข้าใจที่สืบทอด กันมา และสำเนียงภาษาของชนชาติต่าง ๆ ที่เคยเดินทางผ่าน ในระยะเวลาที่ต่างกันเช่น ตามพหุคัม ตามพหุคัม มัทธาตลึงคัม ตามพหุคัม โอลิง โพลิง เจียะโหว่ โลแค้ก (Locae) สิริธรรมนคร ศรีธรรมราช ลิกอร์ (Ligor) ละคอน คิวตุดอน สุวรรณปุระ ปาฏลีบุตร (Pataliputra) และเมือง นคร เป็นต้น

คำว่า "นครศรีธรรมราช" น่าจะมาจากสร้อยพระนามของปฐมกษัตริย์ ผู้ครอง นครศรีธรรมราช คือพระเจ้าศรีธรรมมาโศกราช คำนี้ แปลความได้ว่า "นครอันงานสง่าแห่ง พระราชาผู้ทรงธรรม" และธรรมของราชา แห่งนครนี้ก็คือ ธรรมแห่ง พระพุทธศาสนา

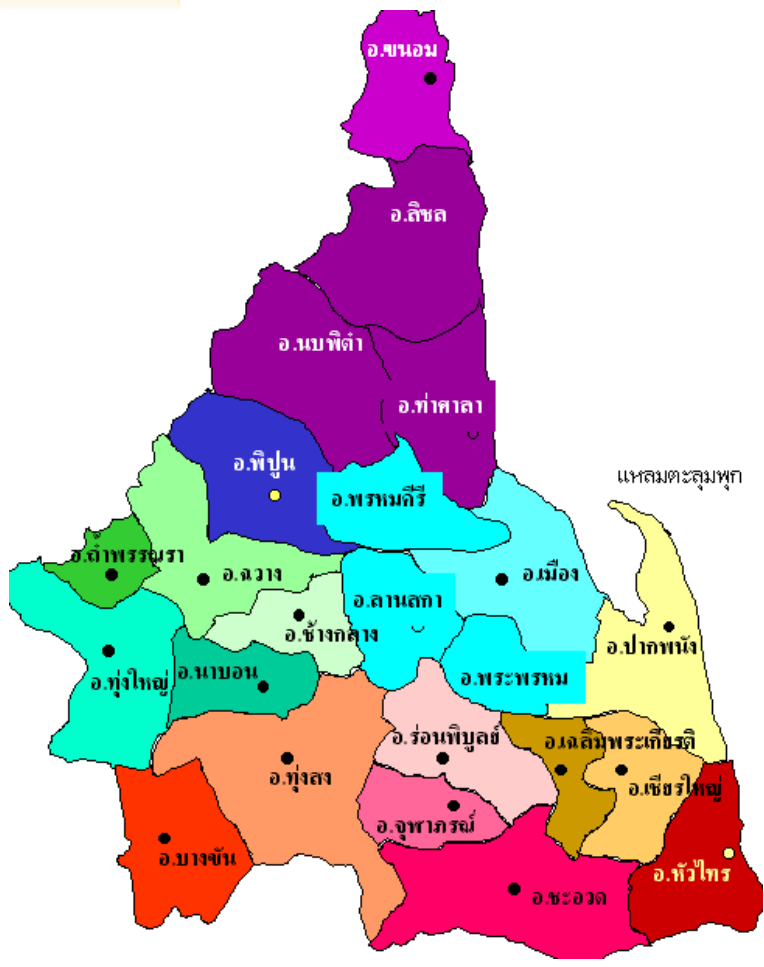
ถ้าจะลำดับความเป็นมาของนครศรีธรรมราช จากหลักฐาน โบราณคดี และ ประวัติศาสตร์ที่สืบค้น ได้ในขณะนี้ พบว่ามีภูมิหลังอันยาวนานนับตั้งแต่ยุคหินกลาง ในราว 8,350-11,000 ปีที่ล่วงมา จากหลักฐานมีการพบเครื่องหิน ที่มีตัวขวาน ขาวใหญ่ (บางคนเรียกว่าระนาดหิน) ที่อำเภอท่าศาลา ในยุคโลหะ ได้พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ กลองมโหระทึก สำริด 2 ใบ ที่บ้านเกตุ ภาย ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง และที่คลองคุดด้วน อำเภอฉวาง

นอกจากนี้ในบริเวณพื้นที่อำเภอสิชลปัจจุบัน ยังมีร่องรอยโบราณสถาน และ โบราณวัตถุเกี่ยวเนื่องในศาสนา พราหมณ์ ซึ่งมีอายุเก่าแก่ที่สุดใน นครศรีธรรมราช เช่น พระพุทธรูปสำริด ศิลปะแบบอมราวดีของอินเดีย และเศียร พระพุทธรูปศิลปะแบบคุปตะอินเดีย เป็นต้น จากหลักฐานเหล่านี้ แสดงให้เห็นว่าใน ช่วงนั้นนครศรีธรรมราชได้รับ อิทธิพล วัฒนธรรมมาจากอินเดียอย่างมากมา ทั้งในด้านศาสนา ความเชื่อ อักษร ภาษา ประเพณี และการปกครอง จนกลายเป็น พื้นฐานวัฒนธรรม นครศรีธรรมราชมาถึง ปัจจุบันนี้

พุทธศตวรรษที่ 17-19 เป็นช่วงที่นครศรีธรรมราชมีความเจริญรุ่งเรืองสูงสุด ภายใต้ การปกครองของราชวงศ์ศรีธรรมมาโศกราช ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองน่าจะ เนื่องมาจากการเป็นสถานีการค้าสำคัญของคาบสมุทรไทย เป็นจุดพักถ่าย ซื้อสินค้าระหว่าง ตะวันออกกับตะวันตกที่ดีที่สุดในเวลานั้น ประกอบกับบริเวณ หาดทรายแก้วอันเป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของ พระพุทธองค์ความศรัทธาและความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา จึงเป็นปัจจัยชักนำให้ผู้คน จากทุกสารทิศในภาคใต้เข้ามา ตั้งถิ่นฐานในนครศรีธรรมราชอย่างหนาแน่น ในราว พ.ศ. 1700 เศษ ราชวงศ์ศรีธรรมมาโศกราช ก็สามารถจัดการปกครอง หัวเมืองรายรอบ ได้สำเร็จถึง 12 เมือง เรียกว่า เมืองสิบสอง นักษัตร คือ

เมืองสาขบุรี	ตราหนุ
เมืองปัตตานี	ตราวัว
เมืองกลันตัน	ตราเสือ
เมืองปาหัง	ตรากระต่าย
เมืองไทรบุรี	ตรางูใหญ่
เมืองพัทลุง	ตรางูเล็ก
เมืองตรัง	ตราม้า
เมืองชุมพร	ตราแพะ
เมืองปันทายสมอ(กระบี่)	ตราลิง
เมืองสระอุเลา (สงขลา)	ตราไก่
เมืองตะกั่วป่า ถกลาง	ตราหมา
เมืองกระบุรี	ตราหมู

พื้นที่ของจังหวัดนครศรีธรรมราช

หน่วยการปกครอง

มี 2 แบบคือ

1.การปกครองส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็น 23 อำเภอ 165 ตำบล 1,428 หมู่บ้าน

1.อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช	2.อำเภอพรหมคีรี	3.อำเภอลานสกา	4.อำเภอฉวาง
5.อำเภอพิปูน	6.อำเภอเชียรใหญ่	7.อำเภอชะอวด	8.อำเภอท่าศาลา
9.อำเภอทุ่งสง	10.อำเภอนาบอน	11.อำเภอทุ่งใหญ่	12.อำเภอปากพนัง
13.อำเภอร่อนพิบูลย์	14.อำเภอสิชล	15.อำเภอขนอม	16.อำเภอหัวไทร
17.อำเภอบางขัน	18.อำเภอฉ่ำพรรณรา	19.อำเภอจุฬาภรณ์	20.อำเภอพระพรหม
21.อำเภอนบพิตำ	22.อำเภอช้างกลาง	23.อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	

2.การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีรายชื่อเทศบาลดังนี้

1.เทศบาลนครนครศรีธรรมราช	2.เทศบาลเมืองทุ่งสง	3.เทศบาลเมืองปากพนัง
4.เทศบาลเมืองปากพูน	5.เทศบาลตำบลกะทูน	6.เทศบาลตำบลกะปาง
7.เทศบาลตำบลกระแสด	8.เทศบาลตำบลเกาะทวด	9.เทศบาลตำบลเกาะเพชร
10.เทศบาลตำบลขนอม	11.เทศบาลตำบลขุนทะเล	12.เทศบาลตำบลเขาชุมทอง
13.เทศบาลตำบลเขาพระ	14.เทศบาลตำบลควนกลาง	15.เทศบาลตำบลจันดี
16.เทศบาลตำบลฉวาง	17.เทศบาลตำบลชะมาย	18.เทศบาลตำบลชะเมา
19.เทศบาลตำบลชะอวด	20.เทศบาลตำบลเชียรใหญ่	21.เทศบาลตำบลคอนตรอ
22.เทศบาลตำบลฉ่ำใหญ่	23.เทศบาลตำบลท้องเนียน	24.เทศบาลตำบลทอนหงส์
25.เทศบาลตำบลทางพูน	26.เทศบาลตำบลท่าวีว	27.เทศบาลตำบลท่าประจะ
28.เทศบาลตำบลท่าแพ	29.เทศบาลตำบลท่ายาง	30.เทศบาลตำบลท่าศาลา
31.เทศบาลตำบลที่วัง	32.เทศบาลตำบลทุ่งสัง	33.เทศบาลตำบลทุ่งไส
34.เทศบาลตำบลนาบอน	35.เทศบาลตำบลนาสาร	36.เทศบาลตำบลนาหารง

37.เทศบาลตำบลบางจาก	38.เทศบาลตำบลบางพระ	39.เทศบาลตำบลปากนคร
40.เทศบาลตำบลปากน้ำฉวาง	41.เทศบาลตำบลพรหมคีรี	42.เทศบาลตำบลพรหมโลก
43.เทศบาลตำบลพิปูน	44.เทศบาลตำบลโพธิ์เสด็จ	45.เทศบาลตำบลไม้เรียง
46.เทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์	47.เทศบาลตำบลลานสกา	48.เทศบาลตำบลสวนขัน
49.เทศบาลตำบลลิซล	50.เทศบาลตำบลหน้าสตน	51.เทศบาลตำบลหลักช้าง
52.เทศบาลตำบลหัวไทร	53.เทศบาลตำบลหินตก	54.เทศบาลตำบลอ่าวขนอม

เศรษฐกิจ

เศรษฐกิจโดยทั่วไป ของจังหวัดนครศรีธรรมราชขึ้นอยู่กับภาคเกษตร อาชีพหลัก คือ ทำสวนยางพารา ทำสวนปาล์ม น้ำมัน ทำนา ทำไร่ การปลูกผลไม้ ทำสวนมะพร้าว การประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และการเลี้ยงสัตว์ พัฒนาจากการสำรวจ พบว่า ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี เท่ากับ 105,598 บาท ซึ่งเป็นอันดับที่ 10 ของภาคใต้ และอันดับที่ 34 ของประเทศ

ประชากรในจังหวัด

หมายถึงจำนวนประชากรได้เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน

หมายถึงจำนวนประชากรได้ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน

อำเภอ/ปี	พื้นที่ (ตร.กม.)	2560 (คน)	2559 (คน)	2558 (คน)	2557 (คน)	2556 (คน)	2555 (คน)	2554 (คน)	2553 (คน)	2552 (คน)	2551 (คน)
เมืองนครศรีธรรมราช	617.40	271,848	271,330	271,126	270,099	268,900	268,010	267,148	267,440	266,613	267,232
ทุ่งสง	802.97	161,356	160,724	159,924	159,174	156,991	155,786	154,042	152,808	151,563	151,122
ท่าศาลา	363.89	113,397	113,067	112,565	111,879	111,295	110,327	109,418	108,834	108,170	108,006
ปากพนัง	422.50	99,301	99,562	99,969	100,318	100,957	101,533	101,877	102,607	103,268	104,011
สิชล	703.10	88,884	88,611	88,283	87,802	87,472	87,063	86,383	86,231	85,791	85,299
ชะอวด	833.00	86,664	86,507	86,558	86,466	86,319	85,968	85,602	85,403	85,067	84,851
ร่อนพิบูลย์	335.50	82,255	82,031	81,976	81,810	81,675	81,330	80,990	81,116	81,110	80,893
ทุ่งใหญ่	603.28	74,691	74,317	73,994	73,662	73,201	72,605	71,638	71,121	70,386	69,739
ฉวาง	528.20	67,160	67,293	67,425	67,380	67,332	67,021	66,726	66,491	66,286	66,179
หัวไทร	417.73	66,486	66,503	66,679	66,787	66,863	66,912	66,877	67,055	67,243	67,434
บางขัน	601.70	47,221	46,914	46,752	46,474	46,126	45,487	44,829	44,182	43,467	42,990
พระพรหม	148.00	43,906	43,588	43,391	43,096	42,821	42,499	42,099	41,787	41,638	41,516
เชียรใหญ่	232.70	43,318	43,457	43,500	43,533	43,598	43,584	43,542	43,571	43,657	43,890
ลานสกา	342.90	40,952	40,900	40,875	40,783	40,560	40,406	40,223	40,291	40,209	40,162
พรหมคีรี	321.50	37,530	37,513	37,461	37,363	37,072	36,906	36,492	36,435	36,227	36,092
นมพิตำ	720.15	33,551	33,320	33,183	32,882	32,605	32,219	31,849	31,488	31,125	30,785
จุฬาภรณ์	192.50	31,743	31,584	31,481	31,441	31,337	31,151	30,968	30,935	30,816	30,720
เฉลิมพระเกียรติ	124.10	31,597	31,572	31,549	31,564	31,502	31,551	31,625	31,919	31,854	31,986
ขนอม	433.90	30,446	30,393	30,234	30,022	29,792	29,561	29,342	29,026	28,763	28,397
ช้างกลาง	232.50	29,900	29,909	30,081	30,064	30,036	30,049	29,928	29,949	29,914	29,833
พิปูน	363.80	29,216	29,226	29,269	29,307	29,330	29,243	29,038	28,781	28,630	28,486
นาบอน	192.89	26,814	26,934	27,077	27,001	27,018	26,897	26,845	26,686	26,504	26,489
กำแพงเพชร	169.10	19,246	19,177	19,178	19,121	19,041	18,810	18,590	18,405	18,270	18,051
รวมทั้งจังหวัด	9,942.502	1,557,482	1,554,432	1,552,530	1,548,028	1,541,843	1,534,887	1,526,071	1,522,561	1,516,499	1,513,163

• อ้างอิง: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย^[5]

ศาสนา

ชาวนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ ประมาณ 92.08% รองลงมา คือ ศาสนาอิสลาม ประมาณ 7.03% ศาสนาคริสต์ ประมาณ 0.89% นอกจากนั้นเป็นศาสนาอื่น ๆ

แหล่งทรัพยากรทางด้านพลังงาน

- 1.แอ่งสินปูน แหล่งถ่านหินลิกไนต์ ปริมาณสำรอง 91 เมกตริกตัน ที่อำเภอทุ่งใหญ่
- 2.แอ่งนคร แหล่งศักยภาพปิโตรเลียม อยู่ห่างออกไปจากชายฝั่งอำเภอสิชล ประมาณ 50 กิโลเมตรทางทิศตะวันออก
- 3.แอ่งปัตตานี แหล่งปิโตรเลียม อยู่ห่างออกไปจากชายฝั่งอำเภอปากพนัง ทางทิศตะวันออก ประมาณ 100 กิโลเมตร
- 4.แอ่งสงขลา แหล่งศักยภาพปิโตรเลียม อยู่ห่างออกไปจากชายฝั่งอำเภอหัวไทร ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 50 กิโลเมตร
- 5.แอ่งมาเลย์เหนือ แหล่งปิโตรเลียม อยู่ห่างออกไปจากชายฝั่งอำเภอหัวไทร ทางทิศตะวันออก ประมาณ 250 กิโลเมตร